

Remissvar

Dnr. U2024/01680
Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Remissinstans
Nätverket unga för tillgänglighet

Remissvar på betänkandet Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42

Dnr. U2024/01680

Inledning

Nätverket unga för tillgänglighet (Nuft) är paraplyorganisationen för föreningar, organisationer och nätverk inom den unga funktionsrättsrörelsen.

Vi lämnar härmed vårt remissyttrande.

Övergripande kommentarer

Folkbildningen har fyllt en stor och viktig funktion för unga med funktionsnedsättning i Sverige. Längeså har den varit en plats där många får lära sig att flytta hemifrån och lära sig de kunskaper som krävs för att vara självständig. Som lyfts i utredningen har andelen kurser för gruppen minskat även innan pandemin. I takt med att det blivit hårdare ekonomiska krav på folkhögskolorna har kurs efter kurs lagts ned. Det senaste exemplet på en skola som lägger ned sina kurser är Härnösands folkhögskola vars syninriktade kurser länge varit ett viktigt utbildningscenter för hela norra Sverige.

Kunskapen som dessa kurser bistod med kan inte ersättas och vi märker idag att fler och fler har svårt att klara sig på egen hand. Den regionala habiliteringsverksamheten kan inte ersätta vad en kurs på flera veckor med självständigt boende lär ut.

Att andelen deltagare minskat i anslutning med pandemin och sedan inte återhämtat sig tror vi till stor del beror på att många kurser av denna typ lagts ned. De har en väldigt riktad målgrupp som inte hjälper skolorna att gå runt. Däremot hjälper de oss och avlastar samhällets resurser när vi behöver mindre hjälp.

Vi vill därför lyfta att i samband med att denna fråga bearbetas så bör det finnas en struktur som hjälper till att återskapa dessa kurser runt om i landet.

På samma sätt är studiecirklar en viktig funktion där civilsamhället med stöd av studieförbunden bidrar till att stärka ungas delaktighet och självständighet. Vi delar därför utredningens bild av behovet att stärka inkluderingen av personer med funktionsnedsättning.

Avslutningsvis vill vi lyfta fram att folkhögskolorna har varit en grundsten i föreningarnas kursverksamhet. Det är få platser där vi kan lita på att det finns tillgängliga lokaler, kompetens och stöd på det sätt som

folkhögskolorna varit. Tyvärr har de ökade ekonomiska begränsningarna gjort det svårare att samverka och alltför dyrt för att nyttja dessa lokaler i utbildningssyfte. (s.246) Detta har bland annat påverkat möjligheten till punktskriftsutbildning för personer med synnedsättning då antalet tillgängliga folkhögskolelokaler minskat väldigt snabbt. Vi kan här bland annat se Fristad Folkhögskola som ett exempel där tidigare särskilt tillgängliga lokaler byggts om och nu inte lever upp till våra behov och därmed inte heller kan bidra till vår delaktighet.

Vårt yttrande

Vi stödjer utredningens förslag om större krav på inkludering av personer med funktionsnedsättning. Därtill betonar vi vikten av att utbildningsdepartementet bör utreda hur finansiella strukturer kan ändras så att kursverksamhet som riktar sig till små grupper såsom personer med syn- och hörselnedsättning så att de kan få tillbaka sin möjlighet att lära sig självständighet.

Nätverket unga för tillgänglighet

Info@nuft.se

Med stöd av medlemsorganisationerna

Riksorganisationen Unga med Synnedsättning

Info@ungsyn.se

Förbundet Unga Rörelsehindrade

kansliet@ungarorelsehindrade.se